

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА
МЕНЕДЖМЕНТУ ІМ. Г.Е. ВЕЙНШТЕЙНА

МАТЕРІАЛИ

XI МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

17 – 18 ЖОВТНЯ 2023 р.

«ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ

РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ»

м. Одеса

УДК 330.34:005.35(477"20")

Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Матеріали ХІ Міжнародної науково-практичної конференції 17-18 жовтня 2023 року. Одеса: Одеський національний технологічний університет, 2023. – 663 с.

У матеріалах конференції знайшли відображення економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Були запропоновані шляхи вирішення найактуальніших та нагальних проблем багатьох сфер сучасного бізнесу та новітні управлінські технології в сучасних турбулентних умовах існування підприємств. В доповідях особлива увага приділялась прикладному характеру досліджень та їх впливу на поліпшення економічної ситуації в країні.

Науковий редактор Козак К.Б. - д-р екон. наук, професор, директор ННІПЕіМ ім. Г. Е. Вейнштейна ОНТУ

Редакційна колегія:

Агеева І.М. – к.е.н., доц., Басюркіна Н.Й. – д.е.н., проф., Баранюк Х.О. – к.е.н., доц., Лагодієнко В.В. – д.е.н., проф., Немченко В.В. – д.е.н., проф., Павлов О.І. – д.е.н., проф., Седікова І.О. – д.е.н., проф., Ніколюк О.В. – д.е.н., проф., Козак К.Б. – д.е.н., проф., Соловей А.О. – к.і.н., доц., Згадова Н.С. – к.е.н., доц., Маркова Т.Д. – к.е.н., доц., Волкова А.Ю. – ас., Мільчева В.В. - PhD, доц., Новикова В.С.

Матеріали додаються за оригіналами рукопису

Редакційна колегія не несе відповідальності за зміст та сутність наданих матеріалів

БАНКІВСЬКЕ КРЕДИТУВАННЯ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Содома Р.І., к.е.н., доцент

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності, м. Львів

Кредитні відносини в Україні, як і в будь-якій країні з ринковою економікою, відіграють ключову роль у підтримці економічних процесів. Доступність кредитних ресурсів для аграрних підприємств сприяє збільшенню обсягів виробництва, підсилює підприємницьку ініціативу і сприяє підвищенню конкурентоспроможності аграрних підприємств. Сучасні кредитні установи використовують у своїй практиці нетрадиційні форми кредитування, гарантування, розвивають страхування. Загальний успіх управління кредитами наданими аграрному сектору залежить від кредитної політики банку, кредитного портфеля, моніторингу, нагляду і супроводження позики протягом усього періоду. Аграрному сектору притаманні специфічні ризики і в цілому ця галузь є більш ризикованою, ніж інші галузі економіки.

Банк є одним з посередницьких інститутів, що робить можливим потік грошових коштів від юридичних осіб з фінансовим профіцитом для тих, що мають дефіцит [2].

Важливе значення у сільському господарстві має використання таких фінансових інструментів як: факторинг, форфейтинг, фінансовий лізинг. На сучасному етапі економічного розвитку аграрного сектору факторинг може бути особливо ефективним для тих аграрних підприємств, які інтенсивно займаються експортом своєї сільськогосподарської продукції.

Топ-10 областей по найбільшій кількості с-г товаровиробників, які залучали кредити – Кіровоградська, Вінницька, Одеська, Київська, Дніпропетровська, Львівська, Тернопільська, Волинська, Харківська, Хмельницька області. Детально на рисунку 1.

Для підтримки аграрного сектору, у 2023 році Урядом продовжено Державну програму «Доступні кредити 5-7-9%» та програму надання державних гарантій для полегшення доступу аграріїв до кредитів в умовах воєнного стану. Аграрії можуть отримати кредит під річну відсоткову ставку 5–9 % у межах програми «Доступні кредити 5-7-9%», залежно від категорії кредиту та суб'єкта підприємництва. Це є важливим фактором для зниження фінансового навантаження на аграрний сектор та сприяє його стабільному розвитку. Максимальний обсяг кредиту до 90 мільйонів гривень дає аграріям можливість здійснювати значні інвестиції у сільське господарство, покращувати технології та розвивати бізнес. З початку року українські аграрії отримали майже 33,4 мільярди гривень банківських кредитів на розвиток господарств, з них — 5 тисяч підприємств отримали 18,9 мільярдів гривень за державною програмою «Доступні кредити 5-7-

9%». До 2023 року українські аграрії вже отримали значну суму кредитів, що сприяє розвитку господарств та зміцненню аграрного сектору.

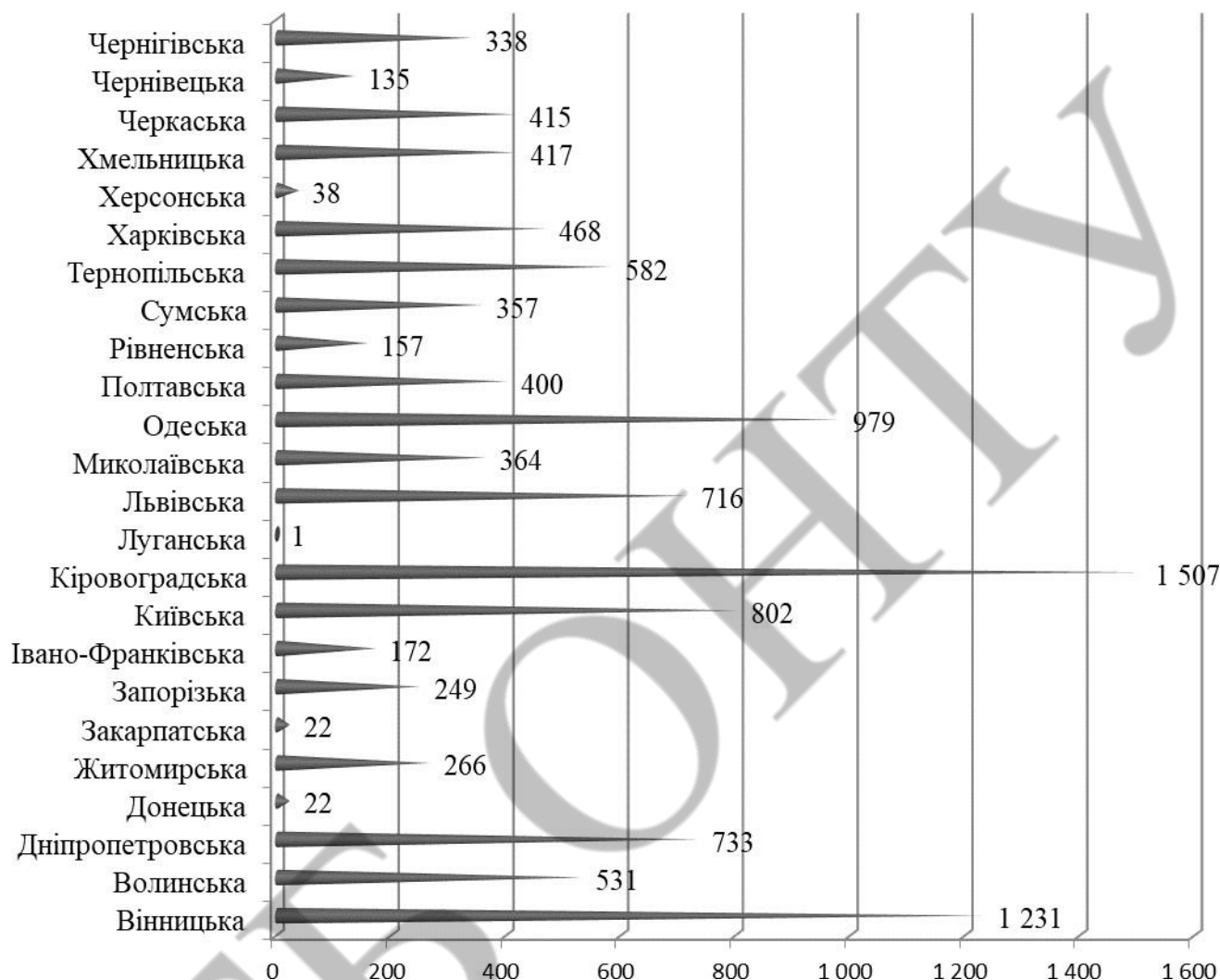

Рис. 1. Кількість с-г товаровиробників, які залучали кредити, в розрізі областей України, станом на вересень 2023 р.*

*за даними джерела [1].

Продовжено строк, протягом якого с/г товаровиробники матимуть можливість отримати фінансову підтримку для посівної кампанії, у тому числі, з можливістю пролонгації раніше виданих кредитів для посівних робіт за умови погашення представниками великого та середнього агробізнесу до 25% отриманого кредиту, з можливістю отримання державних гарантій для часткового виконання боргових зобов'язань за такими кредитами. Процентні ставки за якими навали кредити аграрному сектору в розрізі банків продемонстровано на рисунку 2.

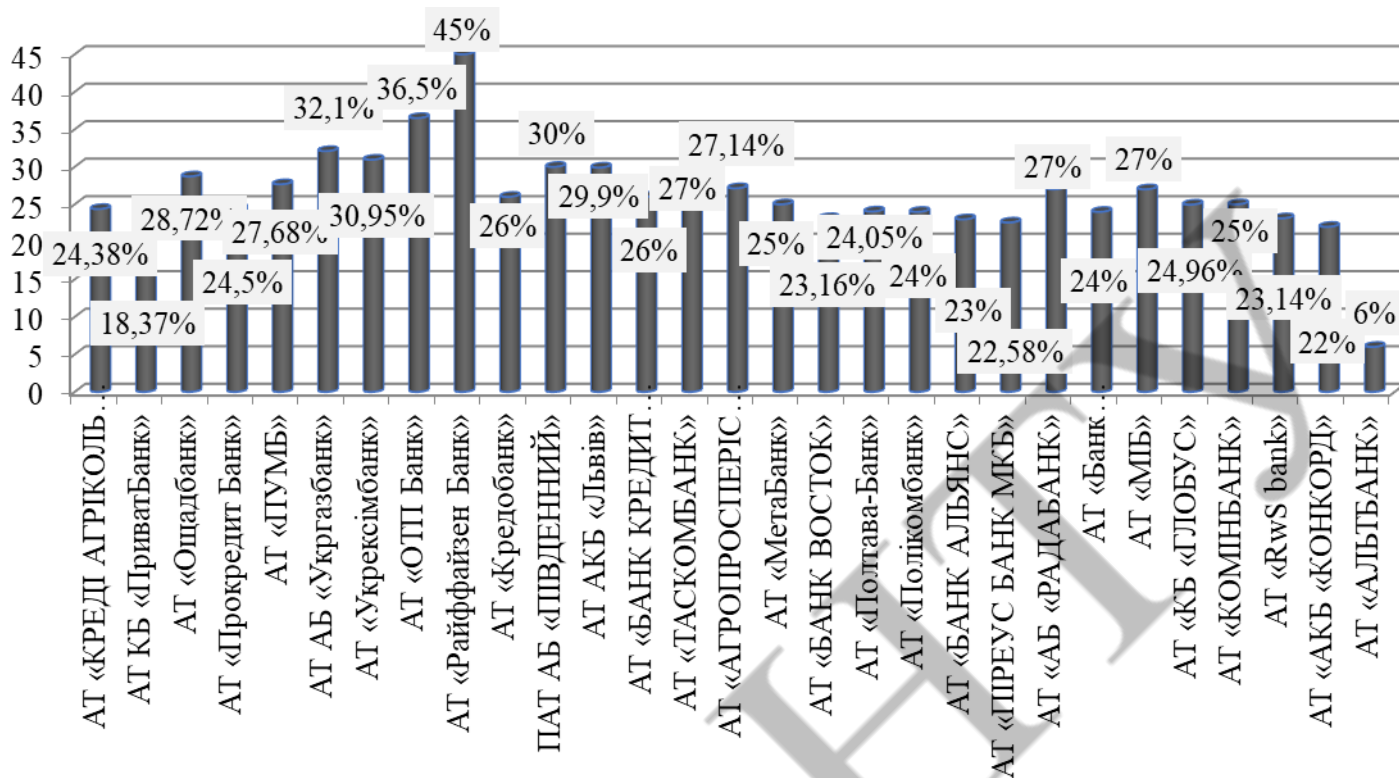

Рис. 2. Максимальна процентна ставка за укладеними кредитами (кредитними лініями) між банками та сільськогосподарськими товаровиробниками, у %, станом на вересень 2023 р.*

*за даними джерела [1].

Найвища відсоткова ставка у АТ «Райффайзен Банк» - 45%, середня відсоткова ставка під яку надано кредити АПК – АТ «Кредобанк», АТ «ПУМБ», а низькі відсоткові ставки спостерігаємо у АТ КБ «ПриватБанк».

Іноді банкіри нарікають на те, що аграрії-позичальники надають їм недостатньо інформації для прийняття зважених рішень про кредитування. Банки розраховують на більшу транспарентність бізнесу, зокрема висувають підвищені вимоги до фінансової звітності.

Кредитування сільськогосподарських товаровиробників повинно розглядатися не як окремі ініціативи банків чи регіонів, а як цілісна система за безпосередньої участі держави.

Література

1. Міністерство аграрної політики та продовольства України. Електронний доступ: <https://minagro.gov.ua/>
2. Sodoma R., Hrytsyna O., Yakubiv V., Pavlikha N., Shmatkovska T., Tymbaliuk I., Marcus O., Brodska I. (2019) Development of electronic banking: A case study of Ukraine. *Entrepreneurship and Sustainability Issues*. Entrepreneurship and Sustainability Center, 2019. vol. 7, issue 1, pp 219-232. Doi:10.9770/jesi.2019.7.1(17)

URL:https://jssidoi.org/jesi/uploads/issues/Entrepreneurship_and_Sustainability_Issues_Vol7_No1_print.pdf.

НАТБ ОНТТ

53.	Тарасенко Ю.В., Замлинський В.А. СТРУКТУРА ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА.....	191
54.	Белов К.М. УПРАВЛІННЯ ВЛАСНИМ КАПІТАЛОМ У М'ЯСОПЕРЕРОБНІЙ ГАЛУЗІ...	194
55.	Вдовиченко В.О. АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ ДІАГНОСТИКИ ВИРОБНИЧО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	197
56.	Клименко К.В., Мельник В.В. ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ФРАНЧАЙЗИНГУ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	201
57.	Євтушок О.В., Голодонюк О.М. ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ У СУЧАСНОМУ МАРКЕТИНГУ.....	205
58.	Содома Р.І. БАНКІВСЬКЕ КРЕДИТУВАННЯ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	209
59.	Алдакімов О.С. ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	213
60.	Вовчанська О.М., Іванова Л.О. РОЛЬ ЦИФРОВОГО МАРКЕТИНГУ У МОДЕРНІЗАЦІЇ ПОВОЄННОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ.....	217
61.	Юхновська Ю.О., Волик Н.Г., Риженко О.М. УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЙОГО ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ.....	221
62.	Савенко І.І., Гобачьов Д.С. ДОСЛІДЖЕННЯ ЛОГІСТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ЕКСПОРТУ ПРОДУКТІВ ПЕРЕРОБКИ ЗЕРНА.....	224
63.	Тулейбич О.М. ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ХАРАКТЕРУ ПРИ ФОРМУВАННІ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ ЗАСОБАМИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ.....	227
64.	Фрум О.Л., Дзюбак В.С. СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ВИДІВ ТА МЕТОДІВ ДІАГНОСТИКИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ.....	230
65.	Фрум О.Л., Фролов В.С. ХАРАКТЕРИСТИКА СТРАТЕГІЇ ЕКОНОМІЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ НА ПЕРІОД 2021-2027 РОКИ.....	234